

עפ"ת 53672/01/14 - עכרייה ראפת נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 53672-01-14 ראפת נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 11-40767/2011

בפני	כב' השופט יחיאל ליפשיץ
מערער	עכרייה ראפת
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור שהוגדר כערעור על פסק דינו של כב' השופט שמואל יציב מתאריך 12.12.13 במסגרת פ"ל (תעבורה חיפה) 5835-01-12.
2. כנגד המערער הוגש, בתאריך 19.1.12, כתב אישום שייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה וכן של שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. נטען, כי בתאריך 5.9.11 נהג המערער בקטנוע, הגם שבתאריך 29.8.11 הוא נפסל מנהלית על ידי קצין משטרה למשך 30 יום.
3. בדיון שהתקיים בבית המשפט קמא בתאריך 12.12.13 העלה ב"כ המערער טענה מקדמית, לפי ס' 149(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נ"מ], תשמ"ב - 1982 (העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה). ב"כ המערער טען כי לקצין המשטרה אשר הורה על הפסילה המנהלית הוקנתה בדין רק הסמכות לפסול את הנאשם "מהחזיק ברישיון נהיגה" (ר' בנדון ס' 47 לפקודת התעבורה; ההדגשות במסגרת פסק הדין אינן - י.ל.). עוד נטען, כי: "לאחר שהקצין פסל את הנאשם מהחזיק ברישיון נהיגה (רישיון נהיגה על רכב "רגיל" - י.ל.) הוא קיבל רישיון נהיגה ממשרד הרישוי על אופנוע והוא נהג על אופנוע" (עמ' 5, שורות 19-20 לפרוטוקול הדיון לעיל). ב"כ המערער הפנה בהקשר זה להבדלים הקיימים בפקודה בין סמכותו של קצין לפסול מנהלית רישיון ("מהחזיק ברישיון"), לבין סמכות הפסילה המוקנית לבית המשפט לאחר הרשעה, שם קובע ס' 36א' כי בית המשפט רשאי לפסול את הנאשם: "מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה". במילים אחרות, סמכות הקצין מוגבלת לשלילת החזקת רישיון אך לא לקבלת רישיון.

בית המשפט קמא דחה את הטענה לעיל בציינו כי מדובר בעניין סמנטי בלבד. עוד צוין כי: "גם אם הנאשם קיבל רישיון נהיגה לאחר שנפסל על ידי הקצין לא היה רשאי להחזיק בו".

לאחר החלטת בית המשפט לעיל, הודיעו באי כוח הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון אשר כלל הסכמה חלקית לעניין רכיבי הענישה, וכך היה. המערער הודה בעובדות כתב האישום הורשע ונדון ל 6 חודשי פסילה וכן רכיבי ענישה נוספים.

4. בהודעת הערעור וכן בדיון שהתקיים בפני חזר המערער על טענתו לעיל. בהודעת הערעור התווספו טענות עובדתיות שונות שלא עמדו בפני בית המשפט קמא - כך, לדוגמה, צוינו מועדים שונים: כי בתאריך 8.8.11 עבר המערער טסט על אופנוע; כי בתאריך 12.8.11 שילם אגרת רישוי; וכי בין מועד הפסילה (28.8.11) ועד האירוע המתואר בכתב האישום (5.9.11) קיבל את רישיון האופנוע בדואר. לכן, טען המערער כי משקיבל את רישיון הנהיגה על אופנוע בדואר, וזאת לאחר המועד שבו הודעה לו הפסילה המנהלית, ומכיון שמדובר ברישיון לכלי רכב אחר מזה שנפסל על ידי הקצין, הוא הניח שהרשויות מתואמות ביניהן ולכן הוא נעדר את המודעות הנדרשת לשם הרשעה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה ולכל הפחות עומדת לו הגנת טעות במצב דברים.

5. מנגד, ציינה המשיבה כי חרף הגדרת הערעור כ"ערעור על הכרעת הדין", אין מדובר בערעור שכזה כלל ועיקר, שהרי המערער הורשע על פי הודייתו ובמסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמות לגבי רכיבי הענישה המרכזי. למעשה, מדובר בערעור במסגרתו מבקש המערער לחזור בו מהודייתו ולכך אין מקום. נטען, כי המערער היה זכאי להוכיח את טענותיו ולהעיד; אך במקום זאת בחר "לקנות סיכון" ולהגיע להסדר מקל. עוד נטען, כי הצגת העובדות מטעמו של המערער היתה חסרה וזאת משום שהלה היה בעל רישיון נהיגה (גם) על אופנוע כבר משנת 2007 והרישיון ה"חדש" רק אפשר לו לרכב על אופנוע בנפח מנוע גדול יותר. זאת ועוד, בעוד שהמערער טען כי קיבל לידיו את רישיון הנהיגה על האופנוע לאחר הפסילה המנהלית, בירור עובדתי העלה - על פני הדברים - כי מייד לאחר את ה"טסט" הוא קיבל לידיו רישיון זמני, וזאת בתאריך 8.8.11, היינו - כ 3 שבועות לפני הפסילה המנהלית, דבר שאף תואם את דבריו עת שעוכב בתאריך 5.9.11, אז מסר: "**אני קיבלתי לפני כשבועיים רישיון נהיגה על אופנוע ממשרד הרישוי ואני חשבתי לתומי שאני יכול לנהוג על אופנוע**" (ר' עמ' 5, שורות 15-15 לפרוטוקול הדיון מתאריך 12.12.13). ב"כ המשיבה אף ציינה כי המערער רכב על אופנוע בעל אותו נפח מנוע לגביו הותר לו לנהוג כבר משנת 2007 (ולכן היה ברור לו כי הפסילה המנהלית "תופסת"), אולם טענה זו הוכחה על ידי המערער בעת הדיון לפני.

לגופו של עניין, טענה המשיבה כי גם אם כלל הנתונים שהועלו על ידי המערער היו כנטען על ידו, וגם אלמלא הודייתו בעובדות כתב האישום, אין בטענותיו דבר, שכן משנפסל מהחזיק ברישיון נהיגה, הוא לא היה רשאי לנהוג בכל כלי רכב. גם אם קיבל המערער לידיו את טופס רישיון הנהיגה על אופנוע, הרי שלאור פסילתו לתקופה של 30 יום לא ניתן היה להבין זאת כקבלת היתר לנהוג ואשר גובר על הפסילה. במילים אחרות, הפסילה אינה לכלי רכב כזה או אחר אלא הפסילה היא מלנהוג. ב"כ המשיבה אף הפנתה לפסיקה התומכת בעמדתה.

6. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים סבורני כי דין הערעור להדחות.

משהודה המערער בעובדות כתב האישום לא היה מקום להגיש את הערעור. אין מדובר אלא בבקשה להתיר למערער לחזור מהודייתו הגם שלא הביא כל נימוק שיכול להצדיק זאת.

במסגרת הערכאה הדיונית העלה המערער טענה אותה הגדיר כטענה מקדמית, אולם ספק באם טענתו היתה מתאימה לידון מלכתחילה כטענה מקדמית לפי ס' 149 (4) ("העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה"). במקרה דנן, העובדות המתוארות בכתב האישום מהוות גם מהוות עבירה. אין הדבר אומר שלא היה היגיון מסוים בטענתו, או כי לא היה מקום להעלות את הטענה במהלך המשפט, ואולם, מדובר בטענות המתווספות לאלה שצוינו בעובדות כתב האישום ושהיה מקום ראשית להוכיחן ורק לאחר מכן לידון במשמעותן המשפטית. הבאתי לעיל את רשימת הטענות העובדתיות הסותרות אותן העלו הצדדים לראשונה במסגרת הערעור. היה צורך להוכיח את כל אותן טענות בערכאה דלמטה. כך גם היה מקום לשמוע את עדות המערער באם רצונו היה לטעון טענות הנוגעות למודעותו וטענות בדבר טעות במצב דברים. לכן, על המערער היה לעמוד על ניהול ההוכחות במידה והיה מעוניין להוכיח את טענותיו, שהינן טענות המשלבות עובדה ומשפט, ורק לאחר קבלת פסק דין מנומק היתה פתוחה בפניו הדרך להגשת ערעור.

ולגופו של עניין. המערער נפסל פסילה מנהלית למשך 30 יום. גם אם נקבל את טענותיו העובדתיות (שכאמור לעיל, לא הוכחו) כי קיבל את רישיון הנהיגה על אופנוע לאחר הפסילה המנהלית, הרי שהפסילה המנהלית עדיין חלה עד תום התקופה. הרעיון הטמון בפסילה המנהלית אינו עונשי אלא מניעתית: ". **התכלית שבבסיס הקניית סמכות זו היא מניעת מסוכנות לציבור כתוצאה מהמשך נהיגתו של נהג**" (בש"פ 7855/10 **ברוך נ' מ"י**, 2.11.10). משכך, אין כל היגיון בטענה שמטרה מניעתית זו יכולה להיות מושגת תוך מתן היתר לשוב ולנהוג בכלי רכב אחר. אפנה בהקשר זה לכך שלקצין המשטרה לא הוקנתה בפקודה הסמכות לסייג את הפסילה (ור' בנדון ס' 36א' אל מול ס' 47, הגם שסוגיה זו - האם קיימת לקצין סמכות לסייג את הפסילה המנהלית באופן קונקרטי ומפורש - הינה מעבר לתחום דיונונו כעת וצוינה מעבר לדרוש).

7. סוף דבר, אני מורה על דחיית הערעור.

8. המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"ד, 27 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.